

עין משפט
גד מצוה

יב א מיי' פ"ז מהלכות מקץ ממון הלכה ד סמג עשין סח טושי"ע ח"מ סימן שלח סעיף ב:
יב ב מיי' שם הלכה ה ועי' בהשגות ובמ"מ טושי"ע שם סעיף ד:
יד ג מיי' שם ופי"ג הל' יג סמג שם טושי"ע שם סעיף ה ועיין בהג"ה וסימן רלח סעיף ג וסי' שלח סעיף ב:
טו ד מיי' שם פ"ג הלכה ג יד ועיין בהשגות ובמ"מ סמג שם טושי"ע ח"מ סימן שלח סעיף א:
טז ה מיי' שם טור ש"ע שם סעיף ב:
יז ו מיי' שם פ"ד הלכה ג סמג שם:
יח ז מיי' שם פ"ג הלכה יד טושי"ע ח"מ סי' שלח סעיף א בהג"ה:
יט ח טור ש"ע ח"מ סי' שלח סעיף ה בהג"ה עיין בטור ובי"י שם ובסימן רלח:

מוסף רש"י
ואם הכניס ברשות בעל החצר חייב. במקו, דמי אמר ליה עול, עול ואטער לך קאמער ליה (ב"מ פא: ביצה ט). רבי אומר כו' עד שיקבל עליו לשמור. דעול ומני וענר לך קאמער ליה (ב"מ פא: תבא. קטין אהדי (יבמות ג.) קשא רשא לספא (כתובות שח). פטור מדיני אדם. לשלם, וחייב בדיני שמים. פורענות לשלם להשעים, שנמכין להספיד חל ישראל (גיטין גג).

מזו:

אימא סיפא אם הכנים ברשות ב'. תימה לר"י אמאי לא דייק מתחלת הבצא דקתני שלא ברשות ושברתן בהמתו של בעל הבית פטור ברשות חייב דבסתמא קביל עליה נטירותא כרבנן וקשה להווקה בהן בעל הקדירות חייב כרבי ועל הבצא בפני עצמה

היה יכול להקשות רישא וסיפא רבנן ומציעתא רבי וי"ל דמרישא אין יכול לדקדק דשפיר מתוקמא כרבי ושלא ברשות דנקט משום דבעי למתני ואם הווקה בהם בעל הקדירות חייב אצל לא מנאי למימר דכולה רבנן ושלא ברשות דנקט משום שברתן בהמה של בעל הבית פטור דמשום הא לא אטריך דהא צהדיא קמני סיפא ואם הכנים ברשות בעל החצר חייב וא"ת צבא דהכנים שורו היכי מנאי למימר נגח לשורו של בעל הבית חייב דוקא שלא ברשות הא ברשות פטור בשלמא קדירות ופירות פטור דכיון דמאליה הווקה בהמתו של בעל הבית דין וט) שיפטור לרבי דאמר בסתמא לא קביל עליה נטירותא אצל כשנגח שורו לשורו של בעל הבית אפילו לרבי דלא מקבל עליה נטירותא אמאי פטור ברשות לא יהא אלא חצר השותפין ונחצר השותפין חייב וי"ל דעכשיו סובר דלרבי כשמכנים שורו ברשות הרי הוא כאלו מפרש צהדיא שיפטור כל אחד ואחד בנתיבות שורו ובכל זמקין ולפי האמת לרבי אם הכנים שורו ברשות הויק חייב הווק פטור כדאמרין לקמן גבי כנוס שורך ואשמרנו:

ואפי"ל נשברו ברוח. ולא דמי להא ציתא קמן דפרק הזהב (ב"מ מט: וסס.) ו^א דאין אלא מראה מקום הוא לו ואפילו נותן לו שצר אמר המס דלא מקבל עליה נטירותא ואין נוטל שצר שמירה אלא שצר ציתא:

הזהב דה ש"א תאב"ל. אין לפרש דלכך פטור דחשיב כרוח שאינה מזויה דהא לקמיה אהרינן דברשות חייב גבי היה אוכל חטין והתריז ומת משום דברשות מקבל עליה נטירותא ומה צדק והלא ש"ח פטור ברוח שאינה מזויה כדפי' בריש המניח (לעיל דף ס:) אלא היינו טעמא כיון שנמתכין מציא עליו דצר שמויקו אינו ראווי זה להתחייב צדק: **באפרותא**. והא דלא אשמעינן צשאכרירותאלרבותא

נקט סס המות אע"פ שהיתה אבודה לגמרי מן העולם אפ"ה פטור מדיני אדם: **שנכנסה** לצחון. רצותא נקט שאף על גב שזה משתכר ברחיים צריך רשות: **אן דלמא אפי"ו מע"מא** נמי. וא"ת דאפילו נשברו ברוח מזויה אמר לעיל דקביל וי"ל דמצעיא ליה אי הוי דמוי בעלמא או לא ועי"ל נטירותא דעלמא כגון בבהמות של אחרים דלא מסיק אדעתיה שיכנסו בחלרו ויגחו את שורו של זה מצעיא ליה אצל אם יאל השור חוץ מחלרו של בעל הבית וצאו שוורים ונגחווהו לא מצעיא ליה דהא פשיטא דמקבל עליה נטירותא אפילו מעלמא כיון שיאל חוץ לחצר: **מאי לאו פטור בע"ל החצר וחייב בע"ל החצר**. וא"ת וילך ויתבע מצעל השור ויש לוומר כגון דההוא שור הוי של חרש שוטה וקטן דללא בני תשלומין ניניהו א"נ זה יתבע מצעל החצר ובעל החצר יתבע מצעל השור:

שור שנגח את הפרה פרק חמישי בבא קמא

מתני' היה אינו או צנו. של בעל הבית צתוכו: **משלם אם הכופר**. בגמ' [מס:] פריך הא תס הוא ואמאי נקט הכי? **גב' טעמא דשלא ברשות**. משום הכי אם הווקה בהם בעל קדירות חייב: **מני רבי היא**. דאמר כסיפא ככולן אינו חייב כו' דקס"ד דלרבנן כי היכי דבעל חצר ברשות מיוחד

בזמקי קדירות דבסתמא קביל עליה נטירותא הכי נמי מיוחד בעל קדירות בזמקי בעל הבית דבסתמא כי יהיב ליה בעל הבית רשותא למיעל קביל עליה קדר נטירותא דלא ליזקו קדירותיו לבעל החצר: **סברא**. קשה אהדי רישא וסיפא דת"ק ומי ששנה זו לא שנה זו ותנאי היא אליבא דרבנן מר סבר פליגי רבנן עליה דרבי ומר סבר לא פליגי: **אפי' נשצין צרות**. דעול ואנטריה לך קאמר ליה אצל בעל קדירות לא קביל עליה מדי: **לא שנו**. הא דקמני אם הווקה בהן בעל הפירות חייב: **אצל אלס**. יותר מדאי ומתה: **חאפרותא**. עשצ דעצידא למיכליה והוא סס המות לבהמה: **ופסריו**. אנפורד"ל צלע"ז: **היכא דקביל עליה נטירותא**. כגון לרבנן סתמא ולרבי דאמר ליה כנוס שורך ואני אשמרנו: **דנפשיא**. שלא יגחנו שורו ולא ישכנו כלצו: **הויא**

הבית וכו': אמר רב ילא שנו אלא שהוחלקה בהן ה"אבל אכלה פטור מאי טעמא ^אהוה לה שלא תאכל אמר רב ששת אמינא ^בכי גיים ושכיב רב אמר להא שמעתא דתניא ^בהיגותן סם המות לפני בהמת חבירו פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים סם המות הוא דלא עבידא דאכלה אבל פירות דעבידא דאכלה בדיני אדם נמי מיוחדים ואמאי הויא לה שלא תאכל אמרי הוא הדין אפילו פירות נמי פטור מדיני אדם והא קמ"ל דאפי' סם המות נמי דלא עבידא דאכלה חייב בדיני שמים ואיבעית אימא סם המות נמי באפרותא דהיינו פירי: מיתיבי והאשה שנכנסה לצחון חטים אצל בעל הבית שלא ברשות ואכלתן בהמתו של בעל הבית פטור אם הווקה חייבת ואמאי נימא הוה לה שלא תאכל אמרי ומי עדיפא ממתניתין דאוקימונא שהוחלקה בהן ודקארי לה מאי קארי לה אמר לך בשלמא מתניתין קתני אם הווקה בהן שהוחלקה בהן הוא אבל הכא קתני אם הווקה ולא קתני בהן אכילה הוא דקתני ואידך אמר לך לא שנא ת"ש הכנים שורו לחצר בעה"ב שלא ברשות ואכל חטין והתריז ומת פטור ואם הכנים ברשות בעל החצר חייב ואמאי ה"ל שלא יאכל אמר רבא ברשות אשלא ברשות קרמית ברשות שמירת שורו קבל עליו ואפי' חנק את עצמו: איבעיא להו היכא דקביל עליה נטירותא מהו ידנפשיה הוא דקביל עליה או דלמא אפילו נטירותא דעלמא קביל עליה ת"ש דתני רב יהודה בר סימון בנזקין דבי קרנא הכנים פירותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות ובא שור ממקום אחר ואכלן פטור ואם הכנים ברשות חייב מאן פטור ומאן חייב לאו פטור בעל חצר [וחייב בעל חצר] אמרי לא פטור בעל השור וחייב בעל השור ואי בעל השור **מאי**

נשברו חנק עצמו, שינויי נינהו לרבנן אליבא דרב. ארופתא דהני פירי. ס"א אפרותא, והוא סס המות של בהמה. אכל חטים והתריז ומת, פטור.

פרק חמישי בבא קמא

מסורת הש"ס

א) לקמן טו: ב"מ פא: ביאה מ, ט) [שבת צב: וע"פ ועי' חוס' כחצות עה: ד"ה תפלה], א) לקמן מז, ד) [יבמות כד: וע"ג], ט) לקמן נו, ו) כס"א: הני, ז) [ועיין חוספות לקמן מח: ד"ה ושמואל],

הגהות הב"ח

א) במשנה עד שקבל עליו בעל הבית לשמור: ב) הוב' ד"ה אלא וכו' דין הוא שיפטור לרבי: ג) ד"ה ואפילו וכו' דאינו אלא מראה:

לעני רש"י

אנפורד"א [אינפורנר"א]. מחלה בבהמה.

רבינו חננאל

מתני'. הקדר שהכניס קדירותיו לחצר בעל הבית כול', פיר', שלא ברשות, שאמ' לו בעל חצר אל חכנים והכניס, לפיכך חייב בעל קדירות בזמקי בהמות של בעל הבית. ואם הכנים ברשות, לרבנן קבולי קביל עליה בעל חצר נטירותא דקדירות ואפילו נשברו ברוח, אבל בעל קדירות לא מחייב אפילו בסתמא הכי אוקמה רבא להא מתניתין. תבא מי ששנה זו לא שנה זו. פי' שבועה היא שנשבע, כדגריסין בפרק ואלו מבלחין בנמרא דסדך הנזיר מאי תבא אמ' רב יצחק בריה דרב יהודה תבוי בתי. פירוש אחר בודאי שוברת זו את זו ומי ששנה זו לא שנה זו. הכנים פירותיו לחצר בעל הבית שלא ברשות כול'. אם הווקה בהו חייב, אמ' רב לא שנו אלא הווקה בהן בעל הפירות חייב, אלא בשהוחלקה בהן, אבל אם הווקה מן האכילה פטור. מאי טעמא, היה לה שלא תאכל. וסלקא בהכי דהא אוקמה רבא למתניתין הקדר שהכנים קדירותיו לחצר בעל הבית אם הכנים ברשות שמירת קדירות קיבל עליו אפילו נשברו ברוח, וכן המכנים שורו לחצר בעל הבית אם הכנים ברשות אמרי' שמירת שורו קיבל עליו ואפילו חנק עצמו, שינויי נינהו לרבנן אליבא דרב. ארופתא דהני פירי. ס"א אפרותא, והוא סס המות של בהמה. אכל חטים והתריז ומת, פטור.